

A. E.Talaia Secció de Senders

2a. ETAPA DEL GR-1.

CORÇA-L'AMETLLA DE MOTSEC- ESTACIO DE FERROCARRIL AGER/RUBIES

5 de novembre de 1995

Sortida. 7 matí Plaça estació

Esmorsar a Ager

Inici de la Caminada 10 h 15mi.

Reagrupament a l'Ametlla de Montsec

Arribada 13h 45mi

Dinar a la Baronia de Sant Oisme a les 14h 15mi.

Després de dinar, es podrà visitar les restes del castell i ermita de Sant Oisme

Tornada 17h.

El tram CORÇA-AGULLO-AGER de 9,6 km. no el farem a peu perquè quasi bé, tot passa per la pista que ja vam fer amb els autocars el passat dia 8 d'octubre (l'etapa d'aquest GR).

El GR entra a Ager pel cementiri i surt pel poliesportiu situat al costat de la carretera local-904 cap a l'Ametlla de Montsec.

Tot el trajecte d'avui transcorre pels faldars de la Serra de Montsec que en tot moment la tindrem a la nostra esquerra.

Observeu que el primer tram d'avui fins a l'Ametlla està molt mal senyalitzat encara que la pista, és prou ample i no presenta incidents.

HORARI

PARCIAL TOTAL

0.00 0.00

Des del peu de la ctra.local-904 enfilem en direcció cap el camp de vol deixant a la dreta el camp poliesportiu d'Ager.

0.01 0.01

No entrem al camp de vol i seguim per la pista, girant cap a la dreta, sense deixar-la. Seguim mantenint el camp poliesportiu a la nostra dreta.

0.02 0.03

A l'esquerra, a peu de camí, un transformador. Anem bé,.

0.10 0.13

A la dreta, molt esborrat, marca de pas barrat en el pal de llum, al fons un abocador que "salta a la vista". Nosaltres seguim per la pista.

0.02 0.15

Desviació a la dreta però seguim recte, travessant un torrent.

0.05 0.20

Deixem pista a l'esquerra. Seguim recte.

0.03 0.23

A la dreta pas barrat que va al "Mas de Pomes".

0.05 0.28

Passem de llarg una casa antiga de pedra sense teulada a la nostra dreta.

0.01 0.29

A dalt, a l'esquerra, una masia .

0.04 0.33

Petita casa de pedra enganxada al camí a la nostra dreta.

0.08 0.41

Cruïlla de camins. Continuem pel principal, a la dreta.

0.04 0.45

Passem de llarg diverses entrades a camps de conreu.

0.01 0.46

Deixem un camí a la dreta i tot seguit un altre que continua recte i va a parar a una masia anomenada "d'en Carxeu". Girem a l'esquerra sense deixar la pista principal que portavem, encara que hi hagi una senyal de pas barrat, evidentment fora del seu lloc original.

0.04 0.50

Seguim la pista sense deixar-la tot i que va fent alguns giravolts importants per tal de salvar fondalades i barrancs com el que ara tenim davant: Barranc de Culubó.

0.06 0.56

Desviació a l'esquerra que porta a una masia sense identificar. Passem de llarg.

0.04 0.60

Cobert a l'esquerra. Continuem.

0.05 1.05

Deixem un camí a la dreta.

0.03 1.08

Arribem a una edificació de nova construcció amb les finestres de xapa grisa. Al costat, mig enderrocada, hi ha la masia antiga. Nosaltres la deixem a l'esquerra i continuem pel camí de la dreta.

0.04 1.12

Deixem una desviació a la dreta.

0.05 1.17

Deixem una altra desviació a la dreta i dues a l'esquerra.

0.03 1.20

Travessem una granja amb corrals.

0.03 1.23

Passem una desviació a l'esquerra, al fons de la qual hi ha una font amb xafareig de recent construcció.

0.07 1.30

Deixem desviació a la dreta i continuem recte. El barranc que tenim a la nostra dreta, és el de Terent.

Si aneu mirant amunt, a l'esquerra, veureu les restes del castell de Montesple o Montaspre.

0.15 1.45

Pas barrat a l'esquerra.

0.03 1.48

Ja es veu l'Ametlla.

0.01 1.49

Deixem desviació de la dreta. Al fons el pantà de Camarasa i la Baronia de St. Osmé.

0.01 1.50

Deixem desviació a la dreta. " m, s " s " " i anem cap a l'esquerra.

0.02 1.52

Passem per una granja de bens i seguim pel camí principal ben senyalitzat deixant desviacions.

0.05 1.57

Arribem al barri del Tossal a les afores de l'Ametlla del Montsec.

0.02 1.59

Quan comença la ctra. i el sòl és asfaltat girem fort a la dreta per un camí ampla sense sortida i a 25 metres girem a l'esquerra entre un magraner i una noguera.

0.01 2.00

Comencem a baixar fort per anar a buscar el nucli de la població (30 H. actualment).

Més avall el sòl és de pedra.

0.03 2.03

Travessem la ctra. i entrem al poble per aquest punt. Despreciem desviacions fins arribar a la plaça de l'església on hi ha una font.

0.04 2.07

Sortim del poble pel carrer de sota la font en direcció NW. Desseguida veiem una bona indicació de GR-1.

0.05 2.12

Passem de llarg una desviació a la dreta amb una masia al fons. Gran bassa amb granotes.

0.01 2.13

Deixem un camí a l'esquerra.

0.02 2.15

Pas barrat a la dreta.

0.02 2.17

Dalt a l'esquerra casa mig enfonsada.

0.02 2.19

Pas barrat a l'esquerra.

0.01 2.20

Petit grup de cases en mal estat. Un cop passades hi han diversos trencalls a cada banda que despreciem.

0.04 2.24

Ens desviem cap a la dreta (molt ben marcat).

0.06 2.30

Seguim pel camí principal i ens desviem cap a l'esquerra.

0.04 2.34

Girem a la dreta.

0.03 2.37

El camí entra de ple en un camp de conreu que voregem per la nostra dreta fins a trobar un marge de pedra seca a l'esquerra.

0.02 2.39

Ara caminem enganxats al marge de pedra seca esmentat.

0.03 2.42

Acaba el camp i continua el camí, ample però molt erosionat amb forts pendents.

0.08 2.50

Poc abans d'arribar al fons d'una fondalada ens desviem a la dreta per un petit sender (la desviació és ben marcada).

0.01 2.51

Ara sí. travessem la fondalada i seguim el sender per l'altra banda, ens enfilem per un corriol amb molt de rocalls.

0.04 2.55

Es comença a veure la ctra. i el pantà de Camarasa a baix.

0.01 2.56

Baixem fort i arribem a la ctra. on hi ha un bon pal indicador del GR-1. Seguim en direcció cap a Rúbies per la carretera.

0.02 2.58

Passem per un pont sobre la via del tren i a la nostra esquerra ja veiem l'estació de ferrocarril dels pobles d'Ager i Rúbies.

0.02 3.00

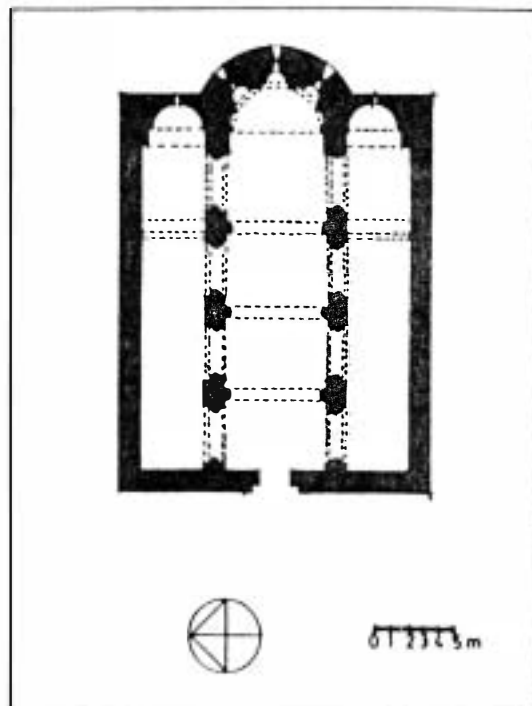
Entrem a l'estació on finalitza l'etapa d'avui.

Àger

La vila d'Àger (461 h el 1970; 618 m d'altitud) és situada al bell mig de la vall del seu nom, sota el sector central de la serra del Montsec o Montsec d'Ares.

castell d'Àger i de la col·legiata de Sant Pere. Hi ha dos recintes de muralla, el sobirà, que protegeix aquestes dues antigues construccions, i el jussà o inferior, que envolta la vila antiga; ambdós són reforçats per torres (en queden dues torres i una portalada). Les del recinte superior són de planta circular excepte una de situada a tramuntana, prop del creuer de la col·legiata, de planta quadrada i bastida amb carreus molt grans i ben diferent de la resta; segurament és obra romana o, potser, musulmana, anterior a la conquesta del castell per Arnau Mir de Tost. Convé d'assenyalar que el castell d'Àger és, segons Pita Mercé, el mateix que cita el cronista àrab al-'Udrī, el 922, com a castell d'Àyira. El recinte urbà inferior és reforçat per torrasses quadrades. Modernament, s'ha desenvolupat un raval al llarg de la carretera de Tremp a Balaguer. Hi ha el Centre d'Estudis de la Vall d'Àger, una biblioteca municipal i una escola estatal d'EGB, un club de futbol, Cine-club i la Societat de Caçadors de la Vall d'Àger. S'hi edita "Mà oberta", publicació comuna dels municipis d'Àger Os i les Avellanès. A la vila d'Àger es continua celebrant un petit mercat rural que centra l'economia de la vall i facilita els bescanvis amb el Pallars. Hi havia tingut molta arrelada una gran fira de bestiar. La fira rebé dels vescomtes d'Àger un privilegi de protecció del 1291.

De l'antiga col·legiata de Sant Pere d'Àger, al cim del turó, es conserven algunes restes de la seva església, que era de tres naus capçades per tres absis, dels quals només se'n destaca exteriorment el central. Aquest és cobert amb quart d'esfera i s'hi obren interiorment cinc fornícules, amb finestra interior, emmarcades per semicolumnes amb capitells esculpits. En la línia d'arrencament de la volta de l'absis i en la de la nau (la volta de la qual és caiguda) hi ha unes impostes amb decoració ornamental tallada al biaix. Sota l'església hi ha una cripta, o església inferior de tres naus, que és potser l'àmbit de la primitiva església, construïda entre els anys 1048 i 1068; la basílica superior és ja del segle XII. Avui tot

*Planta de
Sant Pere d'Àger
(restitució)*

el conjunt és procés de restauració (que de moment ha afectat només els absis). Aquesta s'inicià ja en temps de la Mancomunitat, quan Puig i Cadafalch netejà de runa la cripta de la vella església, apuntalà l'ala del claustre gòtic i restaurà el campanar; resta una part del claustre gòtic, bastit per Pere el Cerimoniós després del 1369, que fou molt malmès en la Guerra dels Segadors (1640-52). Procedents de la col·lecció d'Àger, al Museu Diocesà de Lleida es conserven diversos capitells romànics i al Museu d'Art de Catalunya unes pintures murals, dos capitells i un cimaci. En la sala capitular del monestir, des del 1838 fins el 1930, funcionà la primera escola de la població fins que es construïren les aules actuals. Davant l'església hi havia un atri o galilea, on fou sebollit el comte Ermengol III d'Urgell. La desamortització del segle passat fou la causa de la ruïna del monument, que Villanueva, a la primera del segle XIX, encara contemplà gairebé íntegre. A la vila hi ha un patronat per a la defensa de Sant Pere d'Àger i del patrimoni de la vall d'Àger.

L'església parroquial de Sant Vicenç és esmentada ja els primers anys de la conquesta i el 1041 fou donada a Sant Pere d'Àger per Arnau i Arsenda. L'edifici actual és gòtic, de tres naus; de l'anterior edificació, romànica, conserva part de l'absis i dues finestres a la façana de Tramuntana. S'hi conserva un sarcòfag romà del segle III, amb escenes paganes i mitològiques, que és usat actualment com a pica baptismal. Hi ha tritons, nereïdes i remers, entorn d'un cercle central amb el bust d'un difunt, tot això esculpit en baix relleu. A la Plaça Major es conserva encara, bé que sense culte i plena de mals endreços, la capella romànica de la Mare de Déu de l'Esperança.

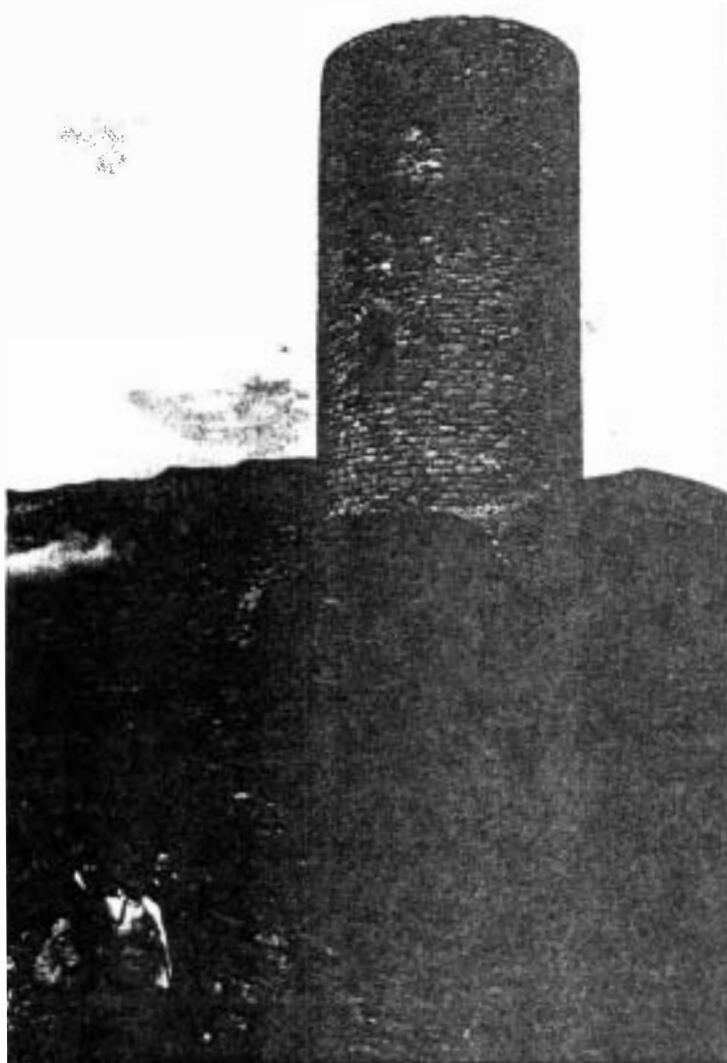

*Restes del
claustre gòtic
de la col·lecció
d'Àger*

LA BARONIA DE SANT OÏSME

A l'esquerra de la Noguera Pallaresa, sobre el pantà de Camarasa hi ha el poble de Sant Oïsmè, dit també la Baronia de Sant Oïsmè o simplement la Baronia. És la sortida del pas de Terradets, davant la vall d'Àger. Seguint la carretera del Doll, el lloc de Sant Oïsmè es destaca com un dels més bells paisatges de la contrada. Ara està deshabitat, si bé el 1970 encara hi vivien 11 persones. La caseria és agrupada sota mateix del castell i de l'església. Del castell de Sant Oïsmè resta una magnífica torre rodona, de parets gruixudes, amb el portal elevat.

L'església, actualment sense culte, és dedicada a Sant Bartomeu. Romànica, té una sola nau capçada per tres absis disposats en creu. Sobre el creuer hi ha un campanaret de torre amb finestres geminades. Coberta exteriorment amb lloses de llicorella. Recentment ha sofert una notable restauració.

L'antic lloc i poble d'Oroners, situat a la dreta de la Noguera Pallaresa, és despoblat d'ençà que el pantà de Camarasa(1920) el negà en gran part amb les seves aigües. El lloc havia estat conquerit per Arnau Mir de Tost el 1048. El fet que ja ben aviat s'esmenti, a més del castell d'Oroners, el "castell superior o de dalt" fa pensar que en realitat aquest darrer es refereix al que avui coneixem com a Castell de Sant Oïme, situat gairebé davant Oroners però a l'altra banda del riu.

Segons aquesta hipòtesi hauriem d'identificar el castell de Sant Oïme amb l'antic castell superior d'Oroners. El 1059 Arnau Mir de Tost donà la meitat del castell superior d'Oroners a l'església d'Àger. El 1200 Arnau d'Àger, fill de Bernat, venqué a l'església de Sant Salvador d'Oroners(que depenia d'Àger) el castell superior d'Oroners, la vila i els colons. El 1831 Sant Oïme era de la família Sobies de Boatella, que també posseïa Oroners. Dins l'antic terme de la Baronia hi ha les ruïnes de la capella de Santa Eufèmia.

Actualment pertany al terme municipal de Camarasa.

